

meg a vásznakát, Aba-Novák széles derűvel, kiirthatatlan mesélőkedvvel adja elő mondanivalóját. Képmásai a torzítás felé hajlanak, de a karaktert kitűnően éreztetik.

Pátzay Pál művészete bizonyos tekintetben ellenpólusa Aba-Novák-nak. A képek áradó temperamentumával szemben Pátzay szobrai a szervezett rend megszemélyesítői. A szobrász annakidején rendkívül bonyolult, térben szétágazó, bronzban elgondolt, dinamikus jellegű kispasztikával kezdte meg pályafutását. Később egy sor kitűnő portrét alkotott, végül elérkezett a kőszobrászat problémáihoz és a statikus ábrázoláshoz. Rómában új felfogását monumentális feladatokon próbálta ki, eredményként a

többi között a *Dadát* s egy női aktot állított ki. Mindkettő hibátlan, klaszszikus kompozíció. Kisebb művei közül a kútfigura s a drapériás nőalak válik ki, az utóbbi már-már a görög archaikus szobrászat szintjéig emelkedik. Jellemző Pátzay sokoldalúságára, hogy mellette a legkiválóbb magyar portrészobrászok egyike. Bernáth Aurélról mintázott márványfeje s néhány bronz-képmása a lelki élet mélységeibe száll le.

Aba-Novák és Pátzay izig-vérig modern, magyar művészetének kiéréséért hála illeti hivatalos kultúrpolitikánkat s annak vezetőjét. Kiállításuk megerősíti a hitet, hogy az igazi kultúráért hozott áldozat sohasem vesztett kárba. *Genthon István.*

Magyar történeti emlékek a párizsi lengyel kiállításon.

A napilapok szűkszavúan emlékeztek meg arról, hogy decemberben nagyszabású lengyel kiállítás nyílt meg Párizsban, a Tuillériák szélén álló, történelmi patinájú Labdaház-épületben. (Musée du Jeu de Paume.) Azt pedig teljesen elfeledték megemlíteni, hogy a kiállításon számszerint és jelentőség szempontjából egyaránt tekintélyesen szerepeltek a magyar közgyűjtemények azon emlékei, melyek a lengyel történelemmel kapcsolatban állanak. A magyar anyagot az Országos Levéltár és múzeumaink bocsátották a kiállítás rendelkezésére. Nagy számmal szerepelnek azok az emlékek, melyek az 1830—31-es lengyel szabadságharcra vannak kapcsol-

latban. A magyar levelekből, beszédekéből és manifesztációkból meghatóan domborodik ki, hogy Magyarország mennyire együtt érzett élet-halálharcát vívó szomszédjával. Hasonló gazdagon szerepelnek a magyar szabadságharc lengyel vonatkozású emlékei, melyek főképp Bem és Dembinszki tábornokok emléke miatt feledhetetlenek. A magyar részt *Kossányi Béla*, az Országos Levéltár tisztviselője rendezte, aki kitűnően szerkesztett katalógusban ismerteti a Magyarországról küldött emlékműanyagot s *Polonais et Hongrois* c. értékes füzetrel áldoz a lengyel-magyar barátság évszázados történetének. *G.*

Zenei szemle.

Operaházunk vezetőségének nem könnyű a sorsa az új operák bemutatásában. A repertoárt a felújítások, új betanulások, régi operaművek bemutatása mellett okvetlenül fel kell frissíteni a jelenkor új operatermékeivel is. A nehézség nem az, hogy ilye-

nekben talán nincs elég választék, hanem ezen a téren is annyi ma a kiforratlan elem, az átmeneti korok kísérletezése, hogy végre is érthető, ha a legkisebb kockázattal járó, már ismert stílusban írt művekre esik a választás. Az opera már nehézkes